Nro 257
D. 29. Października.
NIEDZIELA.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Ukończenie Sejmu Wareckiego 1423.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Rada Administracyjna Królestwa, przez Postanowienia z dnia 21 m. b. mianowała Sędzią Appellacyjnym W. *Andrzeia Łanowskiego* Sędziego Trybu: Cywil. Woiew: Mazowieckie., tudzież Mecenasami przy Sądzie Najwyższej Jnstancji WW. *Jana Wołowskiego*, *Pawła Barankiewicza* i *Józefa Jeziorańskiego* Adwokatów przy Sądzie Appellacyjnym. — W. *Jan Kłodziński* Sędzia Trybunału Cyw: Woie: Płockiego, na takiż urząd przeniesiony do Trybunału Woie: Lubelskiego.

Dnia 25 b. m. zszedł z tego świata w 56 roku życia ś. p. Michał Hrabia *Zabiełło* były Pułkownik W. P.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za Korzec Żyta zł: od 12 do 13. — Pszenicy od 14 i pół do 20. — Jęczmienia od 13 i pół do 15. —Owsa od 9 do 10 i gr: 20.—Siana furę iednokonną od 13 do 17; parokonną od 24 do 30. — Słomy furę zwyczajną od 5 do 6 i gr: 10.

Ciekawe treści artykułów w 8 Nrze *Jzydy Polskiej*, o którego wyjściu wspomnieliśmy w Kurjerze Czwartkowym, podaiemy tu w krótkim wyciągu. Brak *Piiawek* we *Francji*, *Ameryce*, a szczególniej w *Anglji*, przy wzrastaiącym ich od lat 20 poszukiwaniu, wskazał nowy przedmiot handlu. Aptekarze Paryzcy i Londyńscy wysyłaią osobnych komisantów do ich nabywania z bagien *Niemieckich*, *Szląskich* i *Polskich*. Do *Londynu* wchodzi przez Szczecin i *Hamburg* rocznie do 7,200,000 Piiawek. W Kwietniu r. 1824 ieden furman prowadził ich przez Szczecin iednym transportem 80 tysięcy kop, czyli 4,800,000 sztuk. W *Hamburgu* i *Boizenburgu* płacono za tysiąc po 12 talarów; w Aptekach zaś Londyńskich iedna kosztnie złp: 2 i pół. Transport ich wszelako iest trudny i nieobeznanych z zatrudnieniami handlowemi może narazić na straty; iakoż wieśniacy *Polscy* z pod *Poznania* i *Bydgoszczy*, zachęceni znacznym zyskiem handlarzy *żydowskich*, przedsięwzięli byli w r. 1824 sami Piiawki do *Hamburga* dostawić, lecz tak na swoiem stracili przedsięwzięciu, że wozy i konie sprzedać byli przymuszeni. Nieprzezorne wyławianie tych płazów niszczy ie tak dalece, iż miejsca w nie obfituiące, zczasem na własną potrzebę z innych okolic sprowadzać ie bywaią zniewolone; w takim przypadku znajduie się obecnie Xięstwo *Anhalt*. (Z tego względu podane są przepisy, nietylko do oszczędzenia w transporcie, ale i sztucznego ich rozmnażania i hodowania.) — Często czytuiemy w publicznych doniesieniach podania o skuteczności *Konduktorów gradowych*, którami w południowych Niemczech, Szwajcarji, wyższych Włoszech i południowej Francji, dotąd z rozmaitym skutkiem czynione są doświadczenia. Rzecz ta zostaie ieszcze pod sporem; tymczasem P. *Bischoff*, opieraiąc się na teorji gradu, pięknie i gruntownie dowodzi, że żerdzie pozatykane w pewnych odległościach po polach i opatrzone metałowemi kończystemi prętami,

niezdołaią rozbroić chmur i atmosfery z elektryczności, tak dalece, iżby nawalnice gradowe przezto odwróconemi być mogły. — Ciekawe spostrzeżenia P. *Giran* rzucaią światło na interesuiący przedmiot dla gospodarzy zajmuiących się hodowaniem *zwierząt domowych*. Jestto traktat o stósunkach płodu do rodziców pod względem płci i podobieństwa. — Uprawa *lnu i konopi* w wielu okolicach niemoże być podług życzenia i potrzeby mieszkańców rozszerzoną z tego względu, że ich moczenie lub roszenie wiele wymaga zachodu a często rośliny te przez zgniliznę psuiąc wodę, i napełniaiąc mefitycznemi wyziewami atmosferę szkodzą bydłu i ludziom. To dało główny powód do szukania środków obrabiania lnu i konopi bez poprzedzaiącego moczenia i roszenia, do tego wielu iuż było ogłaszonych i polecanych machin, lecz nigdy skutek dostateczny nieziścił wystawianych przez wynalazców korzyści; a gdy po licznych i urzędowych tu i owdzie doświaczeniach, zgodzono się szczególniej w *Prusiech* na zdanie, że operacja mechaniczna niezdoła tu zastąpić processu chemicznego, wystąpił w *Paryżu* P. *Laforest* z nową machiną przez siebie do tego użytku wynalezioną, ale który zarazem wskazuie nowe postępowanie przy zbiorze tych roślin. Komitety od Paryzkiego *Atheneum Kunsztów i Akademji Umieiętności* wyznaczone do rozpoznania tego wynalazku, tak korzystne na stronę P. *Laforest* wyrzekły zdanie, iż ostatnia mianowała go swoim Członkiem, pierwsza zaś zaszczyciła go *złotą koroną* i *medalem* iako najwyższą, statutami swoiemi ustanowioną nagrodą; Król *Francuzki* zapisał do swoich dóbr 10 machin, i uwolnił wynalazcę od taxy pobieranej za patenta. Machina ta podług zdania znawców, niewięcej iak 100 franków kosztować może, i tak łatwa iest do zbudowania, że prosty cieśla, stelmach, lub stolarz z kowalem wystawić ią może. Opis tej machiny wraz z rysunkami umieściła *Izys Polska* z ostrzeżeniem, że na iej wprowadzenie i budowanie udzielony został od Rządu 9cioletni patent na całą *Polskę*, Panu *Auzilly* w Marymoncie pod Warszawą. — W Niemczech i Szwecji zaczęto w hutach żelaznych budować wysokie piece z pokrowcami z lanego żelaza, przezco bardzo znacznie zmniejszona grubość murów obwodowych uławia częstą reperacją zaprawy i oszczędza przytem czasu. Taki piec, wystawiony w *Ehrenbreistein* iest w Izydzie opisany i rysunkiem objaśniony. (Dokończenie nastąpi.)

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z *Anglji.*

Gdy w *Azji Anglicy* przestali woiować z *Birmanami*, nowa wojna im zagraża w *Afryce*, gdyż *Aszantowie* uzbraiaią się coraz bardziej, słychać że iuż maią 50,000 wojska! — Mieszkańcy a zwłaszcza rzemieśnicy i fabrykańci kilku miast *Anglji zachodniej*, podali Królowi prośbę, wyrażaiąc w najtkliwszych wyrazach ile są biedni; ich smutny stan wzrusza serca i pobudza do litości. — Minister *Kanning* w krótce ma wrócić do *Londynu*; a że bardzo często są do niego wysyłani gońcy, domyślać się należy, że pobyt tego Ministra w *Paryżu* ma także dyplomatyczne widoki na celu. — Jedna z gazet uważa, że nieboszczyk Lord *Byron* pospieszył do *Grecji* i poświęcił swój maiątek, aby pomógł sprawie Greków, a Lord *Kochran* dla tego udał się ku Grecji, aby swój maiątek powiększył! — Ciekawą iest uwaga, że niegdyś przy ogłoszeniu *Wielkiej karty*, czyli konstytucji Angielskiej, z 36 Baronów, którzy ią podpisali, tylko 3ch umiało się podpisać, a inni wszyscy tylko położyli znak Krzyża!

z Francji.

W iednem z departamentów państwa francuzkiego założono niedawno 4 Klasztory XX. *Kapucynów.*—Stan zdrowia *Talmy* nieco się polepsza. Lekarze *galwanizowali* chorego, co mu tak dalece posłużyło iż iest rzeźwiejszy, iednak wątpią o iego dłuższem życiu.— Z pierwszego piętra znacznej wysokości zamku *Kernaj*, wyskoczyła z okna młoda i bardzo ładna kobieta, lecz tak szczęśliwie upadła, iż tylko w kilku miejscach ciała miała lekkie kontuzje, przez kilka minut leżała bez zmysłów. — Wschodnie brzegi *Hiszpanji* są przeięte postrachem, gdyż znowu ukazała się na morzu flotta *Algierska* złożona z 6 okrętów woiennych, która iuż 15 okrętów handlowych hiszpańskich zabrała. Ten wypadek takie uczynił wrażenie na Hiszpanach, iż do okrętów chcących wypłynąć z tamecznych portów, niemożna dostać majtków. Ta flotta *Algierska* znajdowała się od 20 do 30 z. m. w okolicy *Barcelony*.

Od Granic Tureckich.

Gazeta *Dostrzegacz* z *Tryestu* donosi z *Messyny*, że d. 15 z. m. przybył tam okręt Angielski nazwany *Jednorożiec*, na którym znajdował się Lord *Kochran*. Rząd tameczny dowiedziawszy się o tem, wydał rozkaz aby ten Lord oddalił się niebawnie od tego miasta; poczem tenże d. 18 z. m. ztamtąd odpłynął. — *Kapudan Basza* zostawał w końcu z. m. bez przerwy w *Mitylenie*, chociaż był kilkakrotnie przygotowany z tegoż miasta wypłynąć z swoią flottą. D. 11 z. m. nastąpiła trzecia walka na morzu, między flottą Turecką a Grecką, w czasie tej walki Grecy wysłali 4 statki palne przeciw iednej fregacie Tureckiej, która chociaż iuż była objęta płomieniami iednak ocaloną została. — Do *Napoli di Romanja* miał przybyć wielki okręt parowy. Taż gazeta donosi, że pewny Kapitan okrętowy, który w ciągu 24 dni przybył z *Samos* do *Tryestu*, zapewnia, że tam przypłynął bryg Angielski od kul zupełnie podziurawiony. Ten okręt należeć miał do eskadry Admirała Greckiego *Tombazego*, który maiąc 56 żagli pod swoiem dowództwem, stoczył bitwę d. 11 z. m. z oddziałem flotty *Kapudana*, składaiącej się z 2 fregat i 3 korwet, Admirał *Tombazy* wysłał przeciw niej 3 statki palne, z których ieden został przez *Greków* tak zręcznie przyczepiony do fregaty Tureckiej, że się iuż palić zaczęła, lecz Turcy wcześnie ugasili ogień a statek palny zatopili; temuż przypadkowi uległy i ostatnie 2 statki palne, bez szkody okrętów tureckich: W krótce *Tombazy* natarł z całym swoim oddziałem na 5 ogromnych okrętów Tureckich; walka była z obu stron nader zacięta, i trwała przez kilkanaście godzin. Grecy postradali 6 okrętów, a okręt Admirała postradał maszty. Po tej nieszczęśliwej bitwie cofnął się *Tombazy* do *Hydry*, gdzie wyporządzaią uszkodzone okręty. *Austrjacki* Jenerał *Palucy*, płynąc z *Napoli di Romanja* do *Smirny*, stanął pod wyspą *Naxos* i wysadził na ląd 100 żołnierzy, żądaiąc od tamecznych *Prymatów Greckich* 3,000 talarów wynagrodzenia, za wyrządzone szkody okrętom kupieckim *Austrjackim.*

DONIESIENIA.

Komora Konsumowo Składowa w Warszawie.

Podług rozporządzenia Kommissji Rząd: Przychodów i Skarbu, pod dniem 19 Września r. b. pod Nr 55863 wydanego, podaie do wiadomści publicznej, iż rozmaite Towary zagraniczne z defraudacji pochodzące, przez plus Licytacją w zabudowaniu Komory przy ulicy Wierzbowej w Sklepie Nr 67 w dniach od 1 do 15 każdego Miesiąca, wyiąwszy dni swiąteczne od 9 do 12 godziny rannej za gotowe pieniądze kurs w Kraiu maiące, poczynaiąc od 1 Listopada r. b. sprzedawanemi będą. w Warszawie dnia 20 Października 1826 roku.

Jnspektor Jeralny Całł K r i e g e r.

Podpisany, ma honor zawiadomić Szano: Publiczność, iż otworzył przyzwoitą Traktjernią

przy ulicy Senatorskiej pod Nr 471, w Pałacu dawniej Mniszkowski zwanym w korpusie, gdzie miesięcznie Obiad po zł. 45, dziennie po zł. 2 lub na potrawy dawane będą. J. Sierpiński.

Niżej podpisana trudniąca się od lat 9ciu Karbowaniem Gorsów, mieszkaiąca dawniej w zabudowaniu Marywil; przeniosła swoie mieszkanie w zeszłym roku na róg ulic Senatorskiej i Bielańskiej Nr 466, w dziedzińcu małej officyny na 1em piętrze, w domu dawniej Pani Münch b. g. a teraz Ritterich, gdzie na teraz i nadal pozostanę; przytem polecam się Sza: Publi: z zapewnieniem, iż wszelkie w powyższym rodzaiu iej powierzone roboty, z największą akuratnością wykonane będą. — Panna przybyła z zagranicy umieiąca roboty Damskie, życzy miejsca na prowincji lub w Warszawie. Wiadomość u niżej podpisanej.
Ewa Dittmarsch.

Dnia 30 m. i r.b. o godzinie 9 zrana przy ulicy Dobrej pod Nr 2680, sprzedawane będą przez Publiczną Licytacją prawnie zaięte ruchomości, iako to: Stół, Łóżko i Desek sosnowych i olszowych kóp 20; a zaś dnia 2 Listopada r. b. o godzinie 3 po południu przy ulicy Freta pod Nr 275, rożne Meble i Sprzęty domowe za gotowe pieniądze. T. Szaniawski K.T.C.

Podaie się do publicznej wiadomości iż aukcja na effekta iakoto: Łóżka, Kantorki, Lustra, Kanapy, Stoły, i t.p. w Warszawie przy ulicy Chmielnej pod Nr 1557, w dniu 30 b. m. o godzinie 2giej z południa, za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — A. Tryllerowicz K.T.C.W.M.

Podaie się do Publicznej wiadomości, iż aukcja na effekta, iakoto; Szafy, Kantorki, Komody, Zegary, Lustra, Krzesła i t.p. w Warszawie przy ulicy Sowiej pod Nr 2664 w dniu 31 m. i r. b. o godzinie 9 zrana za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — Tryllerowicz K.T.C.W.M.

Starszy Zgromadzenia Kapeluszników M. S. Warszawy, podaie do publicznej wiadomości; iż Kapelusze iedwabne pluszowe, czyli Felpówe nieprzemakaiące, pod zwykłem nazwiskiem Kapelusze Medyolańskie, powiększej części już u nas tkane, znajduią się prawie u wszystkich Kapeluszników tuteyszych; polecaią takowe najlepszą robotą i najumiarkowańszą ceną.

Dwa Pokoie z gabinetem na drugiem piętrze do Naięcia z Kuchnią i Piwnicą. Stajnie i Wozownie każdego czasu, przy ulicy Trębackiej Pod Nr 631 za pomierną cenę.

Uwiadamia się Publiczność, iż d. 30 m. i r.b. o godzi: 9 zrana przy ulicy Freta pod Nr 275 sprzedane zostaną przez Publiczną Licytacją prawnie zaięte ruchomości iako to: Łóżko, Stół, Kufer i Krzesła, za gotowe pieniądze. Fr: Rydecki K. S.

Do Składu Rossyjskiego w domu Petyskusa, nadszedł świeży transport Herbaty czarnej z kwiatem i zielonej w różnych gatunkach, Swiec woskowych i Bil do Billardu.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta, iako to: Łóżka, Kanapy, Kantorki, Rądle, Lustra, i t. p. w Warszawie przy ulicy Chmielnej pod Nr 1555 w d. 30 m. i r.b. o godzinie 1 z południa za gotowe pieniądze, więcej daiącemu odbędzie się.
Andrzej Tryllerowicz K. T. C.

W dniu 30 b. m. i r. o godzinie 11 zrana w Warszawie przy ulicy Senatorskiej pod Nr 476 Lit. B. odbędzie się publiczna Licytacja na Stół, Krzesła, Łóżka, Sofy, Lustra, Toaletki i Garderobę damską.
Zembrowski K. T. C W.M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja dobrowolna na effekta iakoto: Kanapy, Krzesła, Komody, Biórka, Szafy, Stoły, Lustra, Łóżka, Paiąki, i t.p. tu w Warszawie przy ulicy Piwnej w domu pod Nr 112 w dniu 30 m. i r. b. o godzinie 9 zrana, a od 3 z południa i w dniach następnych za gotowe pieniądze więcej daiącemu niezawodnie odbywać się będzie.
Andrz: Tryllerowicz Kom: T.C.W.M.

Kontynuacja Licytacji z wolnej ręki odbywa się codziennie od godziny 9tej do 12 zrana, i od 3ciej do 5tej po południu przy ulicy Miodowej pod Nr 495 w domu zwanym dawniej Teperowskim na towary wełniane, bawełniane, iedwabne, szale, chustki, dywany i bieliznę stołową, oraz i rozmaite inne towary.

Ktoby sobie życzył Obiadu za pomierną cenę; może się zgłosić pod Nr 1346 przy ulicy Mazowieckiej; wiadomość u Murgrabiego tegoż domu.

Kto sobie życzy z wolnej ręki nabyć Dom murowany, dobry; niech się zgłosi w Stare Mieście pod Nr 62, od tyłu schody na 1sze piętro.

Zginął przed kilką dniami mały Piesek, z gatunku Wyżełków angielskich, kasztanowaty, uszów długich, na piersiach białą łatę, oraz nogi po zgięciu białe mający. Ktoby o nim wiedział u kogo się znajduje, lub oddał go pod Nr 408 przy ulicy Krak: Przedmieście, stosowną otrzyma nagrodę.

Teatr. Jutro Kom: *Upominek Xięcia i Zabawa z Tańcami,* wstęp JPP. *Morysa i Grekowskiego.*